

**Klasa V -wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia
poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych
wynikających z realizacji programu nauczania muzyki *Klucz do muzyki*
w roku szkolnym 2019/2020**

Cele kształcenia – wymagania ogólne

I. Indywidualna i zespołowa ekspresja muzyczna.

Uczeń indywidualnie i zespołowo muzykuje, tworzy i improwizuje proste struktury dźwiękowe i układy ruchowo-taneczne, przedstawia cechy i charakter wykonywanych utworów werbalnie i pozawerbalnie, rozwijając swoje zdolności i umiejętności muzyczne, preferencje oraz umiejętności wartościowania wytworów kultury.

II. Język i funkcje muzyki, myślenie muzyczne, kreacja i twórcze działania.

Uczeń rozumie podstawowe pojęcia i terminy muzyczne niezbędne w praktyce wykonawczej, percepcji oraz prowadzeniu rozmów o muzyce, poszukiwaniu informacji i twórczym działaniu, dostrzegając przy tym wzajemne relacje między nimi.

III. Wiedza o kulturze muzycznej, narodowym i światowym dziedzictwie kulturowym.

Uczeń interpretuje zjawiska związane z kulturą muzyczną, słucha muzyki, rozpoznaje, rozróżnia i omawia jej cechy, przedstawia własny stosunek do słuchanego i wykonywanego repertuaru, jest świadomym odbiorcą sztuki.

Wymagania edukacyjne i zasady oceniania uwzględniają różnorodność uzdolnień muzycznych uczniów. W ocenie brany będzie w równym stopniu pod uwagę stosunek do przedmiotu, posiadana wiedza i umiejętności, jak i indywidualne osiągnięcia artystyczne.

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów w podziale na formy:

- w zakresie śpiewu i mowy,
- w zakresie gry na instrumentach,
- w zakresie form ruchowych,
- w zakresie słuchania muzyki,
- w zakresie form twórczych,

Ocenianie bieżące:

- śpiew, rytmizacja, gra na instrumentach,
- kartkówki (z trzech ostatnich lekcji) – bez zapowiedzi,
- quizy, sprawdziany i konkursy wewnątrzklasowe,
- karty pracy i pisemne testy,
- ćwiczenia muzyczne (rytmiczne, metodyczne, słuchowe, ruchowe),
- aktywność na lekcji,
- odpowiedź ustna (znajomość podstawowych terminów muzycznych, wiadomości o epokach i stylach w plastyce i muzyce oraz o wybitnych przedstawicielach świata muzyki i ich wybranych dziełach),
- wykonanie pracy wymagającej dłuższego czasu realizacji (np. tworzenie szkolnej lub klasowej gazetki, okazjonalnego programu artystycznego, prezentacji multimedialnej).

O nieprzygotowaniu uczeń informuje nauczyciela zaraz po wejściu do klasy. Zgłoszenia mogą dotyczyć: braku zeszytu, podręcznika, gotowości do odpowiedzi. Trzecie nieprzygotowanie skutkuje oceną niedostateczną. Na uzupełnienie wszelkich zaległości spowodowanych nieobecnością uczeń ma czas nie dłuższy niż dwa tygodnie.

Aktywność i zaangażowanie na lekcji dotyczy samodzielnego rozwiązywania zadań i problemów. Za aktywną postawę uczeń może zdobyć „+”. Trzykrotne otrzymanie plusa równe jest uzyskaniu oceny bardzo dobrej.

Ocena śródroczna wystawiona zostanie z uwzględnieniem kryteriów wewnątrzszkolnego i przedmiotowego systemu nauczania. Odzwierciedlać będzie postawę ucznia wobec przedmiotu i wykonywanych zadań oraz wysiłek, jaki uczeń wkłada w ich realizację.

Ocena roczna uwzględnia wiedzę oraz umiejętności ucznia zdobyte i utrwalone w ciągu całego roku. Podobnie jak ocena śródroczna uwzględniać będzie zapisy, które wynikają z wewnątrzszkolnego i przedmiotowego systemu oceniania.

Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej:

- 1) jeżeli uczeń lub jego rodzice nie zgadzają się z przewidywaną roczną oceną klasyfikacyjną z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych, z którą zostali zapoznani przez wychowawcę klasy w terminie 10 dni przed rocznym zebraniem klasyfikacyjnym rady pedagogicznej na spotkaniu z rodzicami, to zgłaszają swoje zastrzeżenia do dyrektora szkoły w formie pisemnej (podanie, wnioski) w terminie 2 dni roboczych od dnia zapoznania z propozycją oceny;
- 2) dyrektor szkoły następnego dnia informuje na piśmie ucznia lub jego rodziców o wyznaczonym dniu, w którym odbędzie się pisemne i ustne sprawdzenie umiejętności i wiedzy ucznia w zakresie danych zajęć obowiązkowych i dodatkowych;
- 3) sprawdzenie poziomu wiedzy i umiejętności ucznia po wyrażeniu niezgody ucznia lub jego rodziców z przewidywaną roczną oceną klasyfikacyjną z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych odbywa się w części pisemnej i w części ustnej z każdego z przedmiotów, dla których uczeń lub jego rodzice nie zgadzają się z przewidywaną roczną oceną klasyfikacyjną, w terminie 4 dni roboczych od zgłoszenia zastrzeżeń ucznia lub jego rodziców;
- 4) sprawdzenie wiedzy i umiejętności ucznia przeprowadza nauczyciel danych zajęć edukacyjnych w obecności wskazanego przez dyrektora szkoły nauczyciela takich samych lub pokrewnych zajęć edukacyjnych;
- 5) z przeprowadzonych czynności sprawdzających sporządza się protokół (oddzielny dla każdego przedmiotu z zajęć obowiązkowych i dodatkowych), który zawiera: imiona i nazwiska nauczycieli, którzy przeprowadzili czynności sprawdzające; termin tych czynności; zadania sprawdzające; wynik czynności sprawdzających oraz ustaloną ostateczną ocenę; podpisy nauczycieli, którzy przeprowadzili czynności sprawdzające; pisemny wniosek ucznia lub jego rodziców oraz protokół z przeprowadzonych czynności sprawdzających znajduje się w dokumentacji szkoły.

Oceny bieżące, śródroczne oraz roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych, począwszy od klasy czwartej szkoły podstawowej ustala się w stopniach według następującej skali:

- a) stopień celujący - 6,
- b) stopień bardzo dobry - 5,
- c) stopień dobry - 4,
- d) stopień dostateczny - 3,
- e) stopień dopuszczający - 2,

f) stopień niedostateczny - 1.

Przyjęto następujące **przeliczenie procentowe** punktów na stopnie – w testach, sprawdzianach, pracach klasowych:

- 1) 0 – 30% niedostateczny;
- 2) 31 – 50% dopuszczający;
- 3) 51 – 70% dostateczny;
- 4) 71 – 90 % dobry;
- 5) 91 – 99% bardzo dobry
- 6) 100% - celujący

Ogólne kryteria wymagań na poszczególne śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą, a także:

- szczególnie interesuje się muzyką, posiada rozszerzone wiadomości z zakresu wiedzy o muzyce oraz umiejętności twórcze z zakresu tworzenia i ekspresji muzycznej,
- ma wzorowo zorganizowany warsztat pracy,
- wyróżnia się aktywnością na lekcjach,
- rozwija indywidualne uzdolnienia artystyczne i zainteresowania muzyczne na zajęciach pozalekcyjnych, np. w zespole wokalnym,
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami w praktycznych i teoretycznych zadaniach muzycznych,
- prezentuje swoje umiejętności muzyczne w szkolnych i lokalnych uroczystościach, akademiach, imprezach artystycznych,
- reprezentuje szkołę w konkursach muzycznych,
- uczestniczy w życiu kulturalnym poprzez udział w koncertach i spektaklach muzycznych.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który opanował na wysokim poziomie zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania muzyki, ponadto:

- posługuje się w szerokim zakresie zdobytymi wiadomościami w praktycznych i teoretycznych zadaniach muzycznych,
- realizuje pomysły muzyczne rozwijając, własne uzdolnienia i zainteresowania muzyczne,
- ma bardzo dobrze zorganizowany warsztat pracy,
- wykazuje dużą aktywność na lekcji,
- starannie wykonuje ćwiczenia praktyczne,
- bardzo dobrze wywiązuje się z powierzonych zadań,
- potrafi bronić swoich poglądów i własną twórczą postawę,
- jest zawsze przygotowany do zajęć.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który opanował zakres wiedzy w stopniu dobrym, a także:

- potrafi wykorzystać zdobyte wiadomości i umiejętności w ćwiczeniach i zadaniach muzycznych,
- stara się wywiązywać ze swoich obowiązków,
- ma dobrze zorganizowany warsztat pracy,
- samodzielnie rozwiązuje typowe zadania praktyczne i teoretyczne,
- pracuje systematycznie i efektywnie (indywidualnie i w zespole),

- poprawnie formułuje wnioski,
- dobrze wywiązuje się z powierzonych zadań,
- bierze czynny udział w zajęciach lekcyjnych.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który częściowo opanował zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania muzyki oraz:

- najczęściej uzyskuje dostateczne oceny częściowe,
- wykonuje typowe ćwiczenia i zadania muzyczne o średnim stopniu trudności, często z pomocą nauczyciela,
- nie pracuje systematycznie,
- rzadko uczestniczy w dyskusjach i pracach zespołowo-grupowych,
- przejawia niezdecydowanie i powściągliwość w działaniach muzycznych,
- ma słabo zorganizowany warsztat pracy.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który opanował zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania muzyki, a także:

- z pomocą nauczyciela realizuje ćwiczenia i zadania muzyczne o łatwym stopniu trudności,
- nie potrafi samodzielnie wykonać działań w poszczególnych formach aktywności,
- nie pracuje systematycznie, - niestarannie wykonuje ćwiczenia z kart pracy,
- niechętnie podejmuje działania muzyczne,
- biernie uczestniczy w zajęciach,
- trudno organizuje swój warsztat pracy,
- nie wywiązuje się z obowiązków i powierzonych zadań.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie opanował minimum wiadomości określonych programem nauczania oraz:

- nie przejawia zainteresowania przedmiotem oraz żadnej aktywności muzycznej,
- wyraża lekceważący stosunek do przedmiotu,
- nie opanował żadnych umiejętności muzycznych,
- jest stale nieprzygotowany do lekcji,
- nie uzupełnia ćwiczeń z karty pracy,
- nie wykazuje żadnej chęci poprawy oceny,
- wykazuje całkowitą niechęć do przedmiotu oraz pracy,
- *ocena ta nie wynika z możliwości czy z braku uzdolnień ucznia, lecz z całkowitej niechęci do przedmiotu oraz pracy.*

Sposoby informowania uczniów i ich rodziców o indywidualnych osiągnięciach.

1. Wymagania edukacyjne i przedmiotowy system oceniania przedstawiane są **uczniom** na jednym z pierwszych zajęć w danym roku szkolnym, a fakt ten jest odnotowany w dzienniku zajęć lekcyjnych.

2. Wymagania edukacyjne i przedmiotowy system oceniania przedstawiane są rodzicom na pierwszym zebraniu w danym roku szkolnym, a fakt ten jest odnotowany w dzienniku zajęć lekcyjnych, a dodatkowo potwierdzony podpisem rodzica na liście potwierdzającej zapoznanie się z aktami wewnętrznymi szkoły. Informacja na temat wymagań edukacyjnych obejmuje zakres wiadomości i umiejętności z poszczególnych edukacji nauczania, uwzględnia poziom wymagań na poszczególne oceny szkolne.

3. Ocenianie ucznia jest jawne i odbywa się na bieżąco w klasie, podczas wielokierunkowej działalności ucznia..

4. Sprawdzone i ocenione sprawdziany, karty pracy, kartkówki uczeń i rodzice otrzymują do wglądu, zawsze, gdy zajdzie taka potrzeba.

6. Sprawdzone i ocenione prace pisemne nauczyciel przechowuje do końca roku szkolnego.

7. Informacje o postępach ucznia w nauce i pracy rodzice uzyskują podczas kontaktów indywidualnych z nauczycielem, podczas zebrań z rodzicami organizowanymi zgodnie z kalendarzem szkolnym oraz w czasie dni otwartych szkoły.

Szczegółowe wymagania stawiane uczniom w klasie V

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- przejawia wyjątkowe zdolności i zainteresowania muzyką, oraz posiada umiejętności i wiadomości wymagane na ocenę bardzo dobrą
- bierze czynny udział w wybranej formie artystycznej w szkole lub poza szkołą,
- bierze udział w konkursach, festiwalach i przeglądach i zdobywa nagrody lub wyróżnienia,
- wykazuje zainteresowania literaturą muzyczną w ramach programu klasy V.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- prawidłowo i samodzielnie śpiewa z pamięci i ze słuchu lub/i z wykorzystaniem nut (w zespole, solo, a cappella, z akompaniamentem) minimum 10 utworów w roku szkolnym,
- posługuje się zapisem muzycznym przy grze na dzwonkach chromatycznych czy flecie szkolnym prostym,
- rozpoznaje i określa cechy utworów muzycznych poznanych w klasie V,
- potrafi własnymi słowami opowiedzieć o utworach *Eine kleine Nachtmusik* W.A. Mozarta i *Carmina burana* C. Orffa,
- potrafi powiedzieć kilka informacji na temat I.J. Paderewskiego i jego zasługach dla Polski,
- wie, kim był J.S. Bach, umie opowiedzieć własnymi słowami o jego życiu i twórczości
- zna podstawowe elementy muzyki i potrafi je zastosować,
- rozumie znaczenie terminów i pojęć poznanych w klasie V,
- zna nazwiska i twórczość kompozytorów poznanych w kl. V,
- na bieżąco wykonuje ćwiczenia z kart pracy oraz oddaje w ustalonym terminie.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- w śpiewie popełnia drobne błędy (głównie rytmiczne),
- potrafi zaśpiewać z pamięci minimum siedem piosenek z kl. V,
- popełnia drobne błędy rytmiczne w grze na instrumencie,
- rozpoznaje i określa cechy utworów muzycznych poznanych w klasie V,
- zna podstawowe elementy muzyki i potrafi je zastosować,
- umie powiedzieć kilka informacji na temat kompozytorów: W.A. Mozart i C. Orff, J.S. Bach
- wie, kim był I.J. Paderewski i jakie ma zasługi dla Polski,
- rozumie znaczenie większości terminów muzycznych i wie, co one oznaczają,
- zna nazwiska kompozytorów poznanych w kl. V,
- wykonuje z drobnymi błędami ćwiczenia z kart pracy.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- w śpiewie popełnia dużo błędów (głównie intonacyjnych),
- potrafi zaśpiewać minimum sześć samodzielnie wybrane piosenki z podręcznika kl. V,

- zna nazwiska kompozytorów: W.A. Mozart i C. Orff, J.S. Bacha,
- zna nazwisko I.J. Paderewskiego,
- popełnia błędy rytmiczne i melodyczne w grze na instrumencie,
- zna niektóre elementy muzyki i terminy muzyczne, ale nie potrafi ich zastosować,
- z pomocą nauczyciela określa charakterystyczne cechy słuchanych utworów,

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- wymienia niektóre terminy muzyczne,
- próbuje powtarzać najprostsze ćwiczenia rytmiczne,
- jest mało aktywny i nie wykazuje chęci do pracy,
- wiedza zdobyta w klasie V jest fragmentaryczna,
- ma liczne braki w kartach pracy.

Ocenę niedostateczną uczeń otrzymuje w sytuacjach wyjątkowych. Mimo usilnych starań nauczyciela uczeń ma negatywny stosunek do przedmiotu oraz posiada bardzo duże braki z zakresu ustalonych podstawowych wymagań edukacyjnych, dotyczących wiadomości i umiejętności w klasie piątej. Mimo pomocy nauczyciela nie potrafi i nie chce wykonać nawet najprostszych poleceń wynikających z programu klasy piątej. Nie wykonuje ćwiczeń z kart pracy.

Ewa Orzoł - nauczyciel muzyki